

INTRODUCTIO.

rum 365, horarum 5, min. 49 circiter, nempe tempore Verno à die 20 Martii in 22 Iunii, signa ascendentia Borealia vix usque ad *Solstitium Aestivum*. Tempore Aestivo permeat Sol à 22 Iunii ad 22 Septembris, signa Borealia descendentia & r. m. Inde tempore Autumnali ad 22 Decembris signa descendantia australia & m. usque ad *Solstitium Hibernum*. Reliqua ascendentia australia vix conficit tempore Hiberno à 22 Decembris ad 20 Martii, donec redierit ad principium Arietis seu Aequinoctium Vernale. Quod autem initia Cancri & Capricorni dicantur *Solsticia*, quasi Sol in iis staret immobilis, fit ideo, quod Sol ad ea perveniens aliquot diebus parum aut nihil videtur variare declinationem suam ab Aequinoctiali, ideoque hac in parte apparet quasi immobilis & fixus.

Meridianus. Meridianus sic dictus, quasi *Medidianus*, transiens per utrumque Polum Mundi, & per punctum cœli directè verticibus nostris incumbens, Aequinoctialem & Horizontem secans ad angulos rectos, dividit Cœlum, ut & Terram in duas partes æquales, quarum una tendit in ortum, altera in occasum. Vocatur meridianus, ex eo quod cum Sol supra Horizontem nostrum ei se applicat, efficiat nobis (ut & omnibus, qui tam versum Boream, quam versum Austrum degunt sub eodem Meridiano) medium diem: ut & contra medianam noctem, quando ad eum circulum infra Horizontem nostrum se demittit. Dicitur circulus mobilis, quia quando vel tantillum locum mutamus in ortum aut occasum, alium atque alium continuo nanciscimur Meridianum: adeo ut dicere liceat, numerum Meridianorum esse infinitum.

Horizon. Circulus visum nostrum circumcirca ad cœlum terminans, Græcis dictus *σέκλων*, Latinis Finitor aut Terminator visus, dividit cœlum & totam sphæram in duas partes æquales, unam superam & conspicuam, alteram inferam & visui nostro inconspicuam. Triplici ille modo consideratur, Mathematicè, naturaliter, & apparenter. Horizon Mathematicus, intellectu magis quam oculis comprehensibilis, dividit cœlum in duas partes præcisè æquales, apparentem nempe & latentem: ejusque Poli sunt Zenith & Nadir, id est, puncta cœli vertici & pedibus nostris è directo obversa, & centrum idem cum centro Terræ. Quod autem Horizontis nomine vulgo veniat superficies illa circularis, quæ à visu nostro juxta contactum terræ, undique ad cœlum usque excurrit, idque in duas dividit partes: id magis juxta rei sensum, quam veritatem capiendum est. Nam propriè & Mathematicè loquendo circulus iste non dividit cœlum in partes inter se exactè æquales, quia non transit per mundi centrum. Et interim, quia distantia superficie terræ à suo centro, hoc est, semidiametrum Terræ non est tanta, ut ullo pacto obsit, quo minus è superficie Terræ (remotis omnibus impedimentis, ut montium, collium, arborum &c.) conspicatur ipsissima cœli & dietas, (immo vero qui è monte proficit, plus videt quam dimidiam partem cœli) hinc visibilis iste circulus sumitur pro Horizonte, & in discrimen Mathematici, vocatur Horizon Naturalis.

Horizon apparen. Horizon *apprens* seu *visibilis*, dicitur spatium Terræ aut Maris, quod undique in orbem ab oculis potest conspici & apprehendi: quod ab utraque cœli parte non multò longius extenditur, quam ad duo milliaria communia. Quia enim rotunda est Terræ (in planis scilicet locis) marisque superficies; oculus super eam elevatus, non plus spatiū potest comprehendere, quam rectæ quæ ad contactum globi undique ex oculo egrediuntur, absindunt: prout notum est & exploratum omnibus in disciplinis Ortis vel leviter modò exercitatis.

Circulus hic mutabilis quoque est, non modo sicut Meridianus, cum in Terra locum mutamus in Orientem aut Occidentem; verum etiam cum recedimus ad Boream vel Austrum, aut quamlibet aliam Mundi plagam. Adeo ut quot sunt in cœlo puncta verticalia, totidem quoque reperiantur Horizontes, hoc est, numero infiniti. Quatuor majores circuli, de quibus actum haec tenus, in superiori scheme sic denotantur. AA est circulus Aequinoctialis medius inter utrumque Polum. BB Zodiacus ad Aequinoctialem obliquus, ita ut eum intersectet in punctis V & X. DD aut G K L M H Meridianus. FF Horizon ejusque Poli G M.

C A P V T I V.

De quatuor circulis Minoribus.

Tropici. **T**ropici sunt duo circuli paralleli & æqualiter utrinque distantes ab Aequatore, quorum unus ad Boream, (nobis proximus) dicitur *Tropicus Cancri*, alter ad Austrum, *Tropicus Capricorni*, quia conversione cœli à punctis Zodiaci ab Aequatore maximè distantibus (initio nempe Cancri & Capricorni) describuntur. Sol incedens per Zodiacum nunquam egreditur horum circulorum metas, sed ad hunc aut illum appulsus revertitur denuo ad Aequinoctialem.

Tropicus Cancri. *Tropicus Cancri*, qui & *Aestivus* dicitur, est omnium circulorum, quos Sol conversione cœli diurna describit, Borealissimus: cui quando applicatur Sol, nobis & omnibus in Boreali Terræ hemisphærio decentibus præbet diem longissimam, noctem brevissimam.

Tropicus